

Lumina Să

Foale săptămânală pentru popor.

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an	Lei 40—
Pe o Jumătate de an	" 20—
Pe un părțar de an	" 10—

— Un număr 1 Leu. —

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA:

Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Redactor responsabil: Preotul Iosif Trifa.

Secerisul.

Câmpurile Țării se desfătează, tînând în brațele lor bogății neprețuite.

De mult nu s'a mai pomenit atâtă binecuvântare, crescând în urma plulgului, după sămânătorul norocos.

Pământul e bun, se lasă în voea plugarului, care de doue mii de ani trăește la sănul său. Si sămânța a fost sănătoasă, căci dacă ar fi fost stricată sau pleavă goală, s-ar fi putrezit în pământ și n'ar fi dat rod.

Pământ lucrat, sămânță sănătoasă și truda muncitorului n'ajung la nimic de nu potrivește cerul căldură și ploae la bună vreme. Si după zece luni, din sămânța așezată în hambarele pământului, se ridică binecuvântarea lui pe masa omului.

Istoria pânei să din împreunarea prietnică a multor părți, în care intră omul cu truda, pământul cu puterea și cerul cu binecuvântarea.

Toate acestea s-au strecut și în cugetarea omului și în graiul său.

— Cel ce sănătatea în lacrami, va secera cu bucurie, e vorba bătrânească prin care se îndeamnă omul să nu și pearză curajul când dă față cu greutățile oricărui început.

Secerisul nu e numai în viața câmpului ci și în viața neamurilor și a omenirii întregi. După multe suferințe și nedreptăți ale noastre și ale înaintașilor, a venit în sfârșit și răspunsul, libertatea și neatârnarea noastră.

Unii cred că nu trebuie să ne mai străduim, să mai muncim, să ținem rânduială, pentru că e Țara noastră!

Ci tocmai făndă e a noastră, cu atât mai vîratos să muncim, să ținem rânduială, și să jertfim pentru propăsirea ei.

Sute de mii nu s-au întrebat când au mâncaț și ce au mâncaț și unde s-au odihnit și cu ce erau îmbrăcați, în clipa cea sfântă când și au dat viața pentru biruința neamului.

Rândurile de azi ale oamenilor sunt sămânătorii după ducerea zăpezii de pe câmpie.

Să sămânăm în suflete sămânță bună la plug, la slujbă, la gazetă.

Si gazeta bună e ca ceasul din turnul bisericii, toată lumea se orientează după el. Si sunt gazete și oameni sfătuitori cari arată vremea greșit și întârziează lumea dela bine, ci noi sătăind din inimă și sămânând sămânță bună la vreme pregătim seceris bogat și viitor binecuvântat.

S.

„Pază la gură și pază la condei“

a spus cu vorbă respicată dl profesor Nicolae Iorga în conferință pe care a ținut-o Joia trecută la Sibiu. Acest neobosit apostol al neamului, întors de curând dela Paris, unde a fost chemat să răspândească știință și faima numelui de Român, a plecat în Ardeal să facă apostolie nouă: de pace și înfrântare. De mult e cunoscut numele Invățătorului român până în cele mai depărtate crânguri locuite de poporul nostru.

Inainte de împlinirea visului de unire al întregului neam, el a fost acela care a cutreerat mereu pământul românesc dela un colț la altul, răspândind lumină, trezind încredere în ceasul care va să vie, aprinzând în suflete flacăra nădejilor de mai bine, îndemnând și întârindu-ne în lupta pe care o duceam împotriva asupriorilor, pentru a răsbi prin deșertul suferințelor.

Acum când, din mila lui Dumnezeu și din vrednicia oamenilor, am ajuns să fim săpâni pe fara făgăduinței, să fim strânsi toți sub acoperemântul ei larg, se apucă să înfaptuască lucrul cel mai trebuit: încheerea unei înțelegeri între conducătorii politici, chemați să cîmuescă țara. De patru ani aproape ne am fărimișat puterile în certe și vrajbe nesfărșite între partide, iar lipsurile țării și ale neamului, în loc să scadă au crescut, am dat din rău în tot mai rău. Sufletul larg, înțelegător și plin de dragoste curată al acestui apostol al neamului a văzut primejdia și cheamă la împăciuire, la apropiere și înțelegere pe conducătorii partidelor, ca să se poată porni

odată îsbăvitoarea muncă cinstită și stăruitoare pentru întărirea și înălțarea țării. Nu cu vorbe de mustare, nici cu dojeni aspre, ci cu bunătate, cu căldură și cu insuflare pe care caută să le toarne din belșug în toate sufletele. Nu osândește pe oameni, el știe că mulțimea covârșitoare a conducătorilor neamului îi vreau binele, cei din Ardeal ca și cei din vechiul Regat și de aiurea. Dar se găsesc și răi, la noi ca și în alte părți, cari atâtă cu vorbe și scriu la gazete cu condeiul (peana) laude, nedrepte pentru unii, stârnesc patimi și atâtă vrajbe. Mulțimea necunoscătoare se prende în laț și de aceea nu mai conțină certele în largul țării.

Împotriva acestor răi a tunat dl Iorga la Sibiu, ca să-și pună pază la gură și pază la condei când scriu, ca să nu mai toarne ulei pe foc, să nu mai aprindă focul urei tot mai mare, să nu ne mai părjolească sufletul.

Si cuvântul lui ne îndeamnă și pe noi să nu mai ascultăm pe ceice hulesc pe alții printre oameni și la adunări, ci să le înfundăm gura, alungându-dintre noi; iar gazetele cari, în loc să ducă lumină și bună povătuire pe sate, se întrec în hulă, batjocură, minciuni și atâtare la vrajbă, să nu le mai primim, să nu le mai plătim, să nu le mai cetim, ci să le trimitem înapoi ca să-și acopere cu ele urâciunea sufletului cei ce le scriu așa.

M. Seiceanu.

Este tată la cârmă?

Inainte cu câțiva ani un căpitan, cunoscut de toată lumea de om religios, conducea un vapor, ce plecase dela Liverpool la New-York. De data astă căpitanul își luase cu sine și familia sa întreagă. Într-o noapte, pe neașteptate, s'a ridicat furtună groaznică. Un vuiet surd, ce băga flori în oase, spinteca întunericul nopții. Valurile mânioase răscolite de vînt, se izbeau cu putere în coastele corabiei. Deodată o prinseră deasupra, o luară în spinare și o aruncau cu putere dintr'un loc într'altul, cum vântură vântul o frunză ruptă din pom. Lucrurile din corabie au căzut, s'a răzvătit unele peste altele trezind din somnul de odihnă pe călători. Speriați s'a îmbrăcat toți și așteptau cu gheță în suflet gata să înfrunte primejdia care li amenință.

Căpitanul avea cu sine și o copilă de 8 ani. S'a trezit și ea în zgomotul ce se făcuse în corabie și văzându-i pe cei din jur, toți sculați și cu groaza în față, întrebă ce să întâmplă? Cei din corabie iau spus că e furtună pe mare, valurile aruncă nebunește corabia în toate părțile și primejdia prăpădului poate fi tare aproape.

«Este tată la cârmă?» întreabă copila ridicându-se într'un cot și privind în

ochii maicei sale. «Da, tatăl tău e la cârmă» — ia răspuns mama, cuprinsă și ea de groază ca și toți ceilalți. Dar copilă, fără să mai zică o vorbă, fără să arate nici cel mai mic semn de frică, se lasă din nou cu capul pe perină și în ciuda furtunei de afară, în câteva minute, adormi iarăși linistită.

Fericită copilă! Cum trebuie să ne rușineze de atâtea ori increderea ei. De căteori ne încercă neîncrederea, puținătatea credinții, frica și neliniștea în fața greutăților și furtunilor vietii. Ea avea credință și incredere neclădită în tatăl său și frica nu s'a putut apropia de inima ei. Cum stăm noi în fața valurilor de ispite, a grijilor și încercărilor vietii? Noi ne înfricoșăm și tremurăm. Oare n'ar trebui să ne punem și noi întrebarea: Este tată la cârmă? Singur Tatăl nostru al tuturora este în stare să știe conduce corabia vietii noastre printre toate valurile, stâncile și furtunile ce ne amenință. Dar oare primis-tem noi pe acest Tată iubitor de căpitan pe corabia vietii noastre? Voia lui, legea lui, poruncile lui cārmuesc această corabie, ori doară lăsăm să ne târască patimile, de-dările rele și nesocotința? Răspundeți la această întrebare, iubiți cetitori, fiecare pentru sine.

ȘTIRI DIN ȚARĂ.

Politice. În mijlocul frâmantărilor politice stă azi dl Iorga, potrivnic opoziției, adică partidelor din împotrivire, ca și guvernului liberal; dar cu dragoste de țară și cu râvnă de apostol vrea să strângă la olaltă pe cei pricepuți și vrednici de a cărmui țara, ca să iasă mai degrabă la liman. A plecat acum prin Ardeal, să cutureze orașele, ca să potolească cu vorba și cu fapta învățuirea dintre oamenii partidelor, să înlăture pornirea primejdioasă ce se ține lanț de o vreme, de a huli și osândi tot ce vine de dincolo de Carpați, oameni și lucruri, — și să facă apropiere și înțelegere.

Unii spun că face acest lucru simțind că se apropie vremea, când partidul liberal va scăpa din mâna cărma și s-ar crede el singur chiemat să alcătuiască guvernul viitor. Va fi aşa ori nu, nu putem vedea în viitor. Dar de bună seamă cuvântul de pace și frăție, de chemare la muncă cinstită și fără preget este o binefacere, ce aduce rouă peste suflete arse de răul învățărilor, ce ne-au încătușat puterile.

Tinuta lui Iorga a opri oarecum și târguilele de înțelegere între capii partidelor de împotrivire, dar asta poate să ajute tocmai o apropiere a tuturor celor ce nu stau prea departe cu felul lor de a gândi și lucra pentru țară. Si nici partidul liberal nu privește cu ochi răi la mișcarea pornită, aşa că, poate în vreme apropiată, se va împlini propovăduirea pe care am făcut-o și noi dela început: de a se alcătui un guvern de concentrare din toate partidele mai de seamă.

Intrămarea sufletească. Despre aceasta a vorbit dl Iorga la Brașov, în drumul său prin Ardeal.

— Durerea îl face să vorbească după ce vede cum țara pierde vremea cea scumpă, ce nu se mai întoarce și nu începe munca de intrămare. Despre aceasta sunt păreri deosebite. Unii spun că țara s-ar putea să pune în picioare când prețul banilor ar crește. Alții că să se schimbe oamenii dela cărmă, iar alții să se facă alte legi. Insă și cel mai rău ar trebui să se facă bun, când societatea ar fi bună și cel mai bun dintre oameni devine rău când societatea e rea. Nația și țara se întrămează când sufletele vor fi primate și lumea va pomi la lucru cu toată hotărîrea. Si fără de acestea nu ne putem schimba. Începutul trebuie să se facă desbărandu-ne de nărvurile urii și ale vrajbei. În alte țări lumea să desmetecit. În America stăpânirea n'a stat neputincioasă în fața greutăților pricinuite de răsboiu. Toți cetățenii din America stiu că îndrepătrirea nu vine din vorbe, ci din fapte și unire între cetățeni. Cetățenii socotesc politica o pierdere de vreme.

La noi, foarte puțini stau la muncă, și toată lumea s'a apucat de politică și de aceea ne înglodăm de 4 ani în rele până în gât. În Franță și în Italia abia se cunoaște că a fost războiu. Dar în România sunt ruine neatinse și dărâmături că și cum aseară s'ar fi întors lumea dela răsboiu.

În străinătate nu se întrebă cine e la cărmă, ci ce trebuie să fac, care e datorința mea față de neam și de viitor?

Unirea în cugete și simțiri li strâng laolaltă în muncă de intrămare.

Deci alt suflet în toți oamenii de jos și de sus, suflet curat, iar nu pângărit de ură și de dușmanie, pentru că suntem de mii de muncitori, cari zac risipiti sub cruci pe întinderile țării nu s'au jîrtit ca să sbängească azi sămănătorii de ură.

În aceeași vreme a călătorit dl Maniu însoțit de dl Mihai Popovici prin Moldova și Bucovina sfătuindu-se cu căpeteniile partidelor potrivnice guvernului. Tot pergații pentru a se da lupta hotărâtoare la toamnă. Nu-i pace nici în țară, nici afară.

Impotriva bandelor bulgare în Cadrilater (Dobrogea) au fost luate măsuri de prefectul județului. Toată lumea trebuie să fie acasă la ora 9 seara. Paza satelor se face de carăule înarmate (paznici), dintre locuitori. Toți cei trecuți de 18 ani trebuie să poarte cu sine adeverință de cine sunt. Cei ce călătoresc cu căruța trebuie să aibă dovezi de proprietate asupra cailor. Cei ce descopere bande, ori pe găzdele lor, vor fi cinsuți cu bani dela 1000—5000 Lei și până la 10,000 dacă vor prinde pe acești răufăcători. Iar cei ce îi tăinuesc vor fi pedepsiți. Toate aceste măsuri s'au luat ca să pună capăt jafului și stricăciunilor ce le fac asupra bunului locuitorilor bandele de comitagii bulgari.

Intre Ungaria și Jugoslavia s'au pornit iarăși frecări. Ungurii au batjocorit pe consulul sărb și au silit o seamă de Sârbi dintr-un sat din Ungaria să treacă peste graniță. Ca răspuns Sârbii au izgonit o mulțime de familii ungurești din orașe și sate, lăsându-le doară 2—3 ciasuri de pregătire. Câte nedreptăți fac ungurii bieților Români, rămași dincolo de hotarele țării și ce chinuri pun pe cei care mai gem prin temnițe, și noi facem temeneli ungurilor ce se libovesc printre noi. Când le vom răspunde odată și noi după cuviință?

Holera știe toată lumea că e o primejdie mare. Ea bântue și grozitor în țara tuturor nenorocirilor, în Rusia. De acolo s'a adus, peste Nistru și la noi. De curând s'a ivit în cătunul Cângău de lângă București. Spaima oamenilor a fost mare și conducătorii orașului împreună cu medicii au luat repede măsurile de lipsă ca să împună capăt. Dumnezeu bunul ne va feri de această pacoste primejdioasă. Dătrebuie să ne ferim și noi.

Boala se arată prin diaree (urdinare) și vărsături. De îndată ce se ivesc, să fie chemat doctorul, iar bolnavul și hainele lui să nu vină în atingere cu alții. Se lătește mai ales prin mâncare stătută ori stricată și prin beutură nelngrijită cu destulă curătenie. De aceea să tim cu multă grija la curătenia mâncărilor de orice fel. E să fie fieră, până și poamele să fie opărite. Mai nainie de mâncare să ne spălăm mâinile. Apă de nu va fi de izvor curat să se fearbă întâi și apoi să fie răcită pentru beut. Mai ales să ne ferim la orașe a bea beuturi «recoritoare», pe care le poartă vânzătorii în cană pe uliți, și să nu mâncăm poame cumpărate din piață pentru stămpărarea setei.

Răspânditorii boalei sunt mai ales muștele, cari se pun pe tot locul și apoi năpădesc asupra mâncării, împrăștiind viermele răului.

Patul cald unde se incubă boala e necurătenia. De aceea sfaturile de preîntîmpinare sunt: să ținem curat în casă, să văruim de n'a fost văruit de curând, să păstrăm curătenia în haine, să stăngem gunoile din curte și de pe uliță și mai bine să le ardem.

Nu scriem aici ca să vă spărați de vesteoa holerei, dar totuși e bine să luati aminte la cei ce vin din alte părți în sate, și mai ales la soldații cari se întorc dela graniță Basarabiei.

Ce se întâmplă în lumea mare?

In țară creștină s'a făcut și acest lucru. În America sau întocmit bisericuțe (capele) pe căte un vagon de tren, cu locuință pentru preot și 90 de strane pentru credincioși. Sunt până acum șapte astfel de bisericuțe pe roate și e vorba să se sporească pe fiecare linie de tren. Iată cum înțeleg Americanii, meșteri în toate, să pună la indemâna creștinilor mânăierile pe care numai biserică le poate da, și prin biserică să răspândească și întărească împărăția lui Hristos între oameni. Si la noi? Amar nouă, bisericile ne stau goale și în zi de sărbătoare, că prea s'a înrăit lumea și s'a depărat de Dumnezeu.

Dușmani răi sunt și cei din afară, dar nu mai puțin primejdioși sunt cei din lăuntru. Si în Franță s'a încercat omor asupra celor mai de seamă oameni. Întorcându-se dela o serbare s'au descărcat focuri de revolver asupra trăsuriile ce mergea înaintea președintelui Millerand, și răufăcătorul a mărturisit apoi că a vrut să omoare pe vestitul om politic Poincaré.

Granița între Albania și Jugoslavia s'a hotărât deplin, alipindu-se Muntenegrul la aceasta din urmă, după vechea dorință a bravului popor muntenegrean.

Germania stă în fața prăbușirei economice. E vorba să se scărețeze datorii ei, dacă și Anglia mai amână plata datorilor Franței. Un economist italian spune că aceste datorii ale Germaniei trebuesc scăzute dela 132 miliarde la 60—70 miliarde, dacă e să le poată plăti vreodată. Să nu ceri ce nu se poate. Dar Germania nu împlinește nici ce ar putea. Ascunde și nu vrea să predea armele ce are peste numărul celor îngăduite, după cum a descoperit comisia de control.

Sfatul dela Haga e pe cale să se împrăștie fără nici o îspravă. Trimisii bolșevicilor din Rusia, prin ținuta lor, prin cotiturile cu cari umblă să incerce lumea au trezit atâtă neîncredere la trimisii celorlalte țări, încât stau gata să plece. Cu dragă înimă ar fi vrut țările apusului să ajute Rusia din năcaz, dar conducătorii bolșevicilor nu vor să ia nici o răspundere că împlinesc aşteptările drepte, în ce privește averile și bunurile oamenilor pe care au pus mâna și nici de averile altor țări nu vor să răspundă. Zădănicirea ostenelelor dela Haga zguduie și slabele încheieturi făcute la Genova și nădejdile de pace, legate de sfatul dela Haga sboară în vînt. Țara noastră încă trebuie să ia seama la primejdia ce ne poate pândi din partea Rușilor.

Sfaturile de pace între Turcia și Grecia vor începe în zilele dela începutul lui August. Si de o parte și de alta oamenii sunt sătui de răsboire fără sfârșit dar înțelegerea asupra împărțirii de stăpânire se face greu.

Din Sârbia se vestește că guvernul și-a dat mușamita pentru neînțelegările invitate în legătură cu urmășul ministrului trebilor din lăutru. O altă pricină a fost și aceea a iertării vinovatului, care a vrut să curme vieața regelui în 1919.

In Irlanda răsvăriții au declarat Republică țara, cu capitala în Coris, unde stă De Valeva căpetenia republicanilor.

PENTRU SUFLET.

Vindecă toată boala și neputința din popor.

Un prizonier de răsboiu mi-a povestit ce-a văzut el în cei patru ani de priegie prin lume. Pretutindeni a văzut biserici zidite în felurite chipuri și oameni rugându-se lui Dumnezeu. Sfânta Scriptură e tradusă în 500 de limbi, dar numele lui Dumnezeu se cunoaște în tot locul unde trăește ființa omenească.

Că-l numește în chipuri osibile — nu importă. Soarele pe cer nu lă văd doi însă din același loc. Si acest Dumnezeu susține lumea și pe oameni. Si pe Fiul său, pe Domnul nostru Isus Hristos l-a pogorât pe pământ iubirea Tatălui și durerea oamenilor. Si azi sunt dureri, cari îl cheamă să le lecărească. De aceea l-a trimis Tatăl pe pământ ca să ne fie ajutor în necazurile noastre.

Dar noi nu ne folosim de Isus precum ar trebui și precum El vrea.

Când ești, omule, în lipsă și în strămoare, te frământă singur și-ți vine cu greu să te duci la fratele tău să-i spui necazul, ce te apasă.

Prietenul cel dintâi, la care poți îndrăsni să mergi în orice clipă e Hristos.

Sau te apasă vr'un greu păcat?

El este izvorul din care a ținut săngele ispășitor al tuturor păcatelor omenesti.

Vrei să te curățești de vre-o întinăciune?

El este înnoirea lumii, cel ce a spălat întinăciunea vieții noastre.

Ești slab? Hristos e razimul și întărirea tuturor.

Ești gol? Mergi la El să te îmbrace în haina dreptății, mai strălucitoare decât purpura, și e anume croită pe seama ta.

Ești bolnav?

Sună clopotul de seara al rugăciunii, să-l audă doftorul, care te va vindeca.

Ești sărac?

Prietenul tău e cel mai bogat din lume și toate bogățiile sale le pune la îndemâna lumii.

Si pentru toate căte și ceri — nu-ți ia nici o plată, decât să-l iubești și să-l cauți în toate bucuriile și neajunsurile tale. Cu cât vei fi mai credincios, — cu atât vei avea mai multă măngădere dela Dânsul.

leajanului sunt casele satelor cu pridvoare și cerdace înflorite de toată frumusețea. Casele de peatră sunt zidite după un plan și modă străină. In case de lemn am trăit. Si și mai rău. Eri am avut o singură casă: pământul vatra și cerul acoperișul, și în aceasta ne am ocrotit. Si păstorul privește cerul înstelat, ascultă foșnetul frunzei, murmurul apei și behăitul turmei și i se umple sufletul de un foc nelămurit și duce fluerul la gură sau însoțește cântecul vântului. Si varsă în vorbe gingește un adaus de suflet omenesc pus nefățărît într'o formă nouă.

Acestea fac parte din casa neamului.

Si progresul atârnă de două condiții, iar cea dintâi e: Să se întindă asupra tuturor claselor unui popor.

Civilizația de 90 de ani s'a așternut peste o civilizație țărănească, pe care n'au înțeles-o.

In acea civilizație s'au topit multe înrâuriri: bizantine, fanariote, balcanice, cari la temelie au lucruri mari și curate. Despre acestea să se vorbească cu grije și nu în mod defaimător.

Si civilizația se întemeiază pe moralitate, nu pe bogătie, palate, haine, automobil ori aeroplân. Mașinile nu sunt cultură. Fără îndreptarea morală se întinde răul și se clatină pământul sub picioare. In suflete să se altoească credința în Dumnezeu, iubire de patrie, unire și dragoste de muncă. Acestea se găsesc la omul întreg, iar altfel de om e ca orbul sau schilavul.

Conferența a fost ascultată cu sfîrșenie!

Sfătuirile lui Iorga în Ardeal.

La Sibiu a ținut o conferință Joi (în 14 Iulie), seara la 8 ore, în sala festivă a Asociației și a fost de față un public distins în frunte cu I. P. S. M tropotul Nicolae. A vorbit despre: Condițiile Propășirii. Iată ce a spus:

E o dușmanie și o ură între oameni, aici și dincolo, provenite din motive politice. Arborele României Mari e amenințat de aceste stări rele și e păcat strigător la cer pentru motive de acestea să strici un pom care răsare din mormintele sutelor de mii de români, morți pentru renașterea României întregite. Ambițiile să și le mulțumească oricine în alt loc, dar nu în viața obștească. unde menirea fiecăruia e să ajute la încheierea tuturor fiilor neamului și aducerea lor într-o singură alvie sufletească. Când a intrat în țară și a luat gazetele în mâna a-auzit urletul patimilor și al urei dintre oameni, vorbele nesocotite și neadevărate ce și le aruncă unul altuia, dintre cei de sus ca și cei de jos. Desgustul de lucruri îl pierde schimbând lucrurile, dar e mai greu cu desgustul de oameni. Si atunci vine nădejdea de mai bine. Credința că trebuie să se schimbe moravurile vieții. Această incredere o are, ori cât de rele ar fi stările de azi.

Cum să nu aibă 'cineva nădejde și incredere văzând munca veselă și plină de greutăți a plugarului, a negustorului de omenie, a slujbașului care suferă, a soldatului care și face datoria?

Iți vine să verși lacrimi de bucurie și cu toate astea nu se lasă pe hârtie nici o slovă în gazete pentru munca și vrednicia atâtălor ființe bune?

In politică se amestecă multă lume, ca la teatru. Si în teatru e și câte un prost, și ticăloși, fără de care nu se poate scoate la iveală omul și fapta bună?

Să-și îsprăvească fiecare rol și partea sa, după cum îi e fire și destoinicia, pentru că lumea va și prețui și rolul celui de omenie și cuminte, când îi va veni rândul.

Plugarul nu blasfemă munca sa, numai limba se mișcă plină de venin ca în gură de șarpe. Cine nu întrebuițează limba pentru patriotism și lege e un tâlhă. În Ardeal va sta zece zile, în Ardealul pe care l-a iubit pentru lucrurile mari și vrednicile lui din trecut. Aici a aflat totdeauna rug de foc și altar pentru omenie, statonice și muncă sfântă. Maiestatea Sa Vodă a dat în toamna anului 1916 ordin de plecare la răsboiu pentru desrobirea Ardealului, dar mai înainte încălzise sufletul celor din Vechiul Regat prin cărți migăloase scrise cu cucernicie și cu trudă și prin cuvântări, în cari a trecut părți din sufletul său. Si acestea au îndemnat să moară atâtă lume pentru ardeleni. Sămănătorii de ură de azi să nu se atingă stricând ce a făcut pentru biruința cea mare.

O robie de o mie de ani s'a spălat printr'un răsboiu cu mult sânge și lacrimi ce udă și azi fețele orfanilor și al văduvelor, robia patimei și a urei neîmping la prăpăstie.

Casa neamului nu e cum sunt casele de lemn și de peatră, fără simțire, ci sunt vii din sufletul tuturor fiilor neamului. Austria n'avea un suflet, ci era o formă, o momă în arborele istoriei, cu spitale, drumuri, cu slujbași. Ungaria, în găoacea Austriei era altceva, dar au împrumutat idei greșite dela Austrieci.

Neamul românesc nu reprezintă o formă ci o idee.

L-au întrebat în Franța ce lucruri suprioare are neamul românesc și va aduce și el ceva la îmbogățirea sufletului omenirii? Aci neamul e ca o apă mare revărsată din alvie și nu se știe pe unde va apuca să curgă, în ce vad și unde va rămânea uscatul, petrișul. Dar din istoria artei românești de 400 pagini făcută de Iorga, s'au convins Francezii că neamul românesc e o viață venită dela sine, sporită de sine. Si neamul nu se judecă după cei ce vremelnic stau în fruntea sa, precum un pământ nu se judecă după găzile ce sboară deasupra-i. Ci după altceva. Pe valea Te-

Un izvor de căști pentru popor.

— Plantele de leac —

7.

Nalba mică (lat. *Malva rotundifolia*) numită și căș, nalba măruntă, cășul popei. (Nemț.: Rundblättrige Käsepappel. Malve. — Ung.: Kerek levelű mályva, közönséges papsajt).

Crește pe marginea drumurilor, pe lângă garduri și ruine. Are frunze verzi cu coadă lungă, cu formă rotundă și dințate. Cotorul înalt de 40 cm. și coada frunzelor sunt păroase. Florile sunt roșietice-albastre, cu vine roșii și stau în grup la baza frunzelor. Fructul e ca un colacel mic cu 5 brazde.

Infloreste din luna Octombrie.

Se întrebuițează frunzele, cari le culegem în timpul înflorirei în Iulie și August, și le uscăm îndată cu grije în straturi subțiri în loc umbros, ca să și păstreze coioarea verde-deschisă. Se pachetează în saci.

In comerț se vinde sub numele de folia malvae vulgaris.

E destul de căutată și Kg. se plătește cu 6—7 Lei.

Ce face administrația?

Pe timpul prefectului Dr. Nic. Comșă, s'a dat o poruncă să se închidă cărciumele pe sate în Dumineci și sărbători, și erau oameni treji în zilele de odihnă.

Azi gem cărciumele de bețivi căci Prefectura a scos din vigoare dispoziția foștilui prefect. Ce pacoste pe această țară că cei ce ajung la cârmă strică ce au făcut înaintașii, chiar și când e cel mai bun lucru.

Așteptăm ca noul Prefect ai județului să scoată repede din vigoare dispoziția adusă relativ la cărciume înainte de alegeri și să avem pace și liniște pe sate.

Bețivii nu sprijinesc nici ordinea nici pacea.

Calendarul săptămânii.

Zilele săpt.	Calendarul vechiu	Calend. nou
Dum.	10 SS. Mc. d. Nicod.	23 Apolinaris
Luni	11 Mucenița Eufemia	24 Cristina
Marți	12 Muc. Procul și Ilariu	25 Iacob Ap.
Merc.	13 Sob. Ach. Gavriil	26 Ana
Joi	14 Apost. Achila	27 Pantaleon
Vineri	15 SS. M. Chiriac și Iul.	28 Inocențiu
Sâmb.	16 S. Muc. Atinogen	29 Marta

Târguri. În 10 Iulie: Gherla; în 11: Dicio-Sânmarțin, Gilău, Pecica-română (jud. Arad); în 12: Armeni, Cohalm, Oravița; în 13: Alba-Iulia, Huedin, Baia; în 14: Cehul Silvaniei; în 15: Buza în 16 Buziaș (jud. Timiș).

Știrile săptămânei.

Primăriilor comunale, le trimite dl pretor Eugen Muntean, din Nocrich, această scrisoare: «Tin să vă atrag atențunea asupra ziarului *«Lumina Satelor»*, din Sibiu, care apare săptămânal sub cele mai bune condiții și o recomand, ca să o abonați pe seama comunei, recomandând-o și locuitorilor din comună spre abonare și cetire, deoarece este un ziar care nu se mestecă în vîrtejul politicei, a vrajbei și neînțelegerilor, ci din contră, plutind deasupra acestor îndeletnici a le altor zare, scopul ei este de a propaga și susține virtuile creștinesti și a întări pe locuitorii acestei țări în iubirea față de tron, țară, neam și biserică.

Deoarece acest ziar este foarte lățit în jurnal Sibiului, veți căuta ca publicațiile și avizurile comunale, să le dați spre publicare acestei foi».

Ne bucură nespus că dl pretor Muntean a înțeles străduințele noastre, și mulțumim din inimă pentru îndemnul pe care îl dă și rugăm și noi primăriile noastre comunale și din alte părți, să facă la fel, abonând foaia și trimițându-ne publicațiile și avizurile lor spre publicare.

Întâia împroprietărire în județul Sibiu s-a făcut Marți, 18 Iulie, la Hamba. A fost o înălțătoare sărbatoare de biruință a nădejilor noastre. De față a fost I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae al Sibiului dl prim ministru Brătianu, cu dnii ministri Constantinescu și Duca, mulțime de cărturari și popor. S'a văzut acolo o icoană, ce a îndușat adânc înimile. Întâiul împroprietărit a fost un orfan de războiu. Tinea de coarnele plugului între doi miniștri, cari puseră câte o mână pe plug, iar Mitropolitul ia stropit cu aghiasmă, când porțnă cei 6 boi voinici să-i agă întâia brazdă pe pământul bisericii săsești, pe care îl vor lucra de acum Români, pentru ei.

Dacă preotul săesc a putut spune la acest prilej că se despart greu de pământul pe care l-au muncit sute de ani și l-au amestecat cu sudoarea lor, Ministerul-președinte i-a răspuns, că în țărâna asta, care a fost a lor, e și sudoarea noastră a celor cari am lucrat pentru ei, dar e și sângele nostru, vărsat pentru apărarea pământului în trecut și pentru dobândirea lui acum.

M. S. Regina la Sovata. M. S. Regina Maria, însoțită de dna Lovovici și dl colonel Rătescu, face o cură de treizeci de zile la băile Sovata, în jud. Murăș-Turda.

La locul numit «Ursu» e o vilă pentru primirea Reginei. De asemenea, se pune fir telefonic în legătură direcția între Sovata și București. Suntem mândri că Ardealul cu poporul său bun, bland și supus credincios a căștigat inima Reginei, ca să caute loc de petrecere la noi.

Episcopie românească pentru frații din Serbia. O comisie din partea Statului merge la Belgrad să aranjeze la guvernul sărbesc înființarea unei Episcopii naționale pe seama Românilor ortodocși din Serbia. Biserica îi va strângă sub aripile sale, și i va ocroti, cum ne-a ocrotit de sute de ani.

Sfântul sinod al Bisericii noastre ortodoxe a hotărât deosemenea înființarea unui Episcopat român ortodox în Albania. Si în Basarabia se vor mai face două Episcopii, ca să poată griji, pretutindenea și că mai bine de sufletul creștinesc al Românilor.

Scoala de arte și meserii din Timișoara s-a deschis de trei ani și are patru secții: lăcătușerie, metalurgică, tâmplarie și arhitectură. Atras o mulțime de școlari români și a dat măestri îscusiți. Lucrările lor s-au pus spre vedere în cinci odăi. Au atrăs mulți cumpărători și îmbie pe mulți părinți să și dea copiii la această școală bună.

Expropierea streinilor cari nu locuiesc în Ardeal. În legea agrară ardeleană era o greșeală care lasă pământ și proprietățile cari nu locuiesc în țară, la fel cu cei cari sunt cetăteni români. Lucrul era o nedreptate față de Români cari trăesc în străinătate și față de streinii cari au dobândit prin moștenire, sau căsătorie moșii în țara noastră, și cari se expropieră cu totul în vechiul regat. Guvernul a hotărât să se facă la fel și în Ardeal, adică moșile tuturor celor ce nu locuiesc în țară să fie împărțite pe de-antregul.

Scoalele confesionale. Pentru orânduirea nouă a școalelor confesionale române s-au luat măsuri din partea Ministerului Instrucției ca în luna August, să se înțâlnească în Sibiu o întrelegere cu organele bisericesti. Din partea Mitropoliei ortodoxe din Ardeal au fost numiți ca membri dnii Dr. Iosif Blaga din Brașov, Dr. Valeriu Braniste din Lugoj și Dr. Gheorghe Cuhandu din Arad.

Indreptarea graniței cu Sârbii. Comisiile pentru punerea în funcție a hotărârui din inimă pentru îndemnul pe care îl dă și rugăm și noi primăriile noastre comunale și din alte părți, să facă la fel, abonând foaia și trimițându-ne publicațiile și avizurile lor spre publicare.

Graniță nedreaptă. La statorirea miezui unei cu Ceho Sovacii în Maramureș, vecinii noștri au luat 130 de munți cu 380 000 jug. pădure și bogată pășune, cari erau proprietatea Statului. Proprietarii români din acele părți păiau un milion de lei pentru păsunat la an și lucrul de brad valorează două milioane. În sănul munților se găsesc minerale prețioase.

Sau începând să se dea înapoi Cehoslovaciai acest ținut românesc și în schimb oferim o îndreptare de miezuină, în Bucovina, unde e populată ruteană.

O grozavă nenorocire de tren s-a întâmplat la Comarnic. Podul de peste Prahova, între Comarnic și Valea-Largă s-a surpat în clipă când trecea un tren acelerat, dus de două mașini. Cea dintâi mașină a trezuit podul, a doua împreună cu vagonul de marfă de după ea au căzut în apă peste dărămaturile podului săbănog, făcând încă de Nemți. Vagonul a căzut ca și cel de după el să se sfârâmat! În primăvara asta și au găsit moartea 6 oameni și au rămas mulți răniți, cățiva chiar răniți de moarte. Călătorii îngroziti din celelalte vagoane, rămasă pe sine, au sărit pe uși și pe ferestre și de spaimă au fugit în neșire pe creasă unui deal din apropiere. La locul nenorocirii au alegat îndată oameni de prin stațiile apropiate să dea ajutor. Au venit și dela București și chiar M. S. Regele împreună cu Prințul Moștenitor Carol s-au dus la locul nenorocirii, ca să dea ajutor și mangăiere.

Foamete în Rusia. În locurile bănuite de foamete s-au 40 milioane de oameni în mijlocul Rusiei europene în Crimeea, Caucaz și într-o parte din Turcia. Cu foametea vine și ciuma și tifosul. Oamenii au mânăstot de animalele domestice. Nu mai sunt câini, pisici, paseri, cloțani.

In sate întregi oamenii zac, ne mai putându-se mișca din loc. Pe drumuri sunt semănate cadavre. Cele mai îngrozitoare sunt chinurile copiilor.

Un caz ciudat frâmantă mintea doctorilor din New York. Pe trupul unei fete de 20 ani, se arată un semn săngeros în formă de cruce. De căteori se arată adueri mari. O viziteză multă lume, crezând că e un semn mai presus de fire. Învățății socotesc că este arătarea unei boale de nervi.

Nou prefect al județului Sibiu a fost numit dl Anastasiu Boiu, în locul dlui I. Henteș care trece notar public la Sebeș.

Ciuma, o altă boală primejdioasă ne amenință din Grecia. Terra noastră a luat însă toate măsurile la porturile dela Constanța și Sulina să nu poată răsbate nimic, nici marfă, până nu se știe curată, nici oameni, până nu se dovedesc sănătoși.

Comandamentul 7 Teritorial Divizia 1-a Inf., Div. 21-a Inf. și toate Comandanțamentele de Garniz. de pe teritoriul C. 7. A. ține licitația publică în ziua de 1 August a. c. ora 10 pentru aprovizionarea armatei cu fân și paie, — iar în 5 August pentru aprovizionarea cu ovăs (orz).

Doritorii pot vedea condițiunile la toate Comandanțamentele susamintite.

Un nou popor de pitici s'a descoptit la hotărul dintre Columbia și Venezuela, cu pielea roșietică cu umerii obragiți ieșiri înainte, cu ochi înguști ca la mongoli și de înălțime abia ceva peste 1 metru. Locuiesc sub acoperiș împletit din frunze, prisă pe prăjini, fără pereti pe de laaturi. Se adăpostesc împreună câte 10—15 însă. Armă n'au decât arcul și săgeata. Lipsiți cu totul de orice lumină a culturii, nici limbă nu au în înțelesul cum vorbim noi.

Băile de aur din Munții Apuseni dela Abrud și Roșia au început să lucreze mai cu deadinsul. Băiesii, duși în alte părți, se întorc pe rând. Statul este hotărât să dea mai din belșug mijloacele de lipsă, ca să se sporească scoaterea aurului și argintului. Asemenea s'a reparat băile de plumb dela Baia-sprie, cari au fost nimicite de foc. Si în tinutul dela Baia-mare lucrul, în sănul pământului, merge mai cu inimă și scoate la lumină tot mai mult aur și argint.

Păduri pe fundul mării. Un vapor, ce de multă vreme cutreiează mările dela Miazăzi a găsit pe fundul oceanului păduri uriașe. Copaci de 180 metri de înălțime și alintă vârfurile în valurile dela suprafață apei. Arborii din pădurile bătrâne a le Californiei sunt pitici pe lângă copaci găsiți în apa mării.

Biserica ortodoxă a Rusiei suferă prigoniri ca pe vremea întâiilor creștini. Atunci prigonitorii erau păgâni, azi sunt și ei — zice se — botezați cu botezul lui Hristos, dar uități de Dumnezeu: bolșevicii. Au dat poruncă să ia cu puterea odoarele bisericesti, potre, cruci, icoane scumpe, ca să și facă bani. Episcopii și preoții au dat tot ce au putut da, ca să potolească foamea mulțimii; dar s'a impotrivat să înstrâneze lucrurile sfinte, închinante slujbei Domnului. Atunci au fost prinși, aruncați în temniță și osândiți. De curând a fost judecat la moarte mitropolitul Benjamin cu alți 10 preoți. Iată mucenici ai apărării celor sfinte pentru biserică lui Dumnezeu. Domnul să le ușureze soarta și să aibă în paza sa pe cei prigoniți de moarte pentru apărarea celor sfinte.

De vânzare. O batoză de îmblălit pentru motor de 4 cai putere aproape nouă, precum și o mașină de secerat în stare bună și foarte ieftine. Se pot vedea și cumpăra în Sibiu strada Gropii 31.

Un răspuns ne trimite dl Octavian Popa profesor și vice-protopop onorar în Făgăraș la cele «Două întâmplări puse lângă olaltă», despre care am scris în Nr. 22 al gazetei noastre. Ni este peste puțină să-l publicăm în întregime — chiar dacă ne amenință cu legea, — căci ar acoperi aproape o pagină din foaie. D-sa ne spune, că a slujit pe temeiul unui înțeles luat la prefectura județului, în cimitirul unde au slujit romano-catolici și reformații și a ascultat în liniste slujba și vorbirea ocazională cum și străinii au ascultat slujba și vorbirea finită de d-sa. D-sa spune că și-a împlinit conștiințios datoria de Român și creștin și nu află nimic jignitor în aceasta, «după cum nici Sibienii nu se vor fi simțit jigniți în aceeași zi, când, după vorbirea I. P. St. Pănică au ascultat vorbirea predicatorului săs». — Dacă cheamă de mărturie Sibiul, noi trebuie să spunem că aici frații greco-catolici au lipsit cu totul dela prăznuirea eroilor. Mai rău decât la Făgăraș.